పరమార్థ బాల భోధ

Sl.no. 715

అవతారిక.

లోకంబున మానవులకు పరమార్థమనఁగా ధర్మార్థకామములకంటె పరమైన మోక్షమని యర్థము. అట్టిమోక్షము కొరకే మానవులనేక పుణ్యకార్యములు చేయుచున్నారు. మోక్షమనఁగా జీవుఁడు దేవుఁడగుటకంటె వేరుగాదు. తన్నుతానెఱిఁగిన జీవుఁడు దేవుఁడగుచున్నాఁడు. దైవానుగ్రహమువలనగాని తన్నుతానెరుగ శక్యముగాదు. మాయను జయించి సత్వమహాశూరుఁడుగాని పరబ్రహ్మమును దర్శింపనేరఁడు. సర్వసంగపరిత్యాగి కాని మాయను జయింపఁజాలఁడు. సర్వభోగ సంతుష్టునకుఁగాని విషయాశ విడువనేరదు. అనేక జన్మతపస్సిద్ధివలనఁగాని సర్వభోగసంతుష్టి కలుగనేరదు. అట్టిసమర్థుఁడుగాని బ్రహ్మవిద్యకధికారి కానేరదు. అట్టిపూర్ణాధికారులకే బ్రహ్మవిద్య యేర్పడియున్నది. అట్టియధికారి యొక్కఁడే మోక్షసామ్రాజ్యమును బొందుచున్నాఁడు. ఇదియే పరమార్థరహస్యమని జగత్ప్రసిద్ధమై యున్నది.

పరమార్థరహస్య మిట్లుండగా॥ " శ్లో॥ కలౌవే దాంతినస్సర్వే। శిశ్నోదర పరాయణాః। కలౌ పంచసహస్రాణి। జాయతే వర్ణసంకరః॥ " అనినట్లు కలియుగంబున మానవులు కర్మభక్తి జ్ఞానానుష్టానంబులు వర్జించి వేదాంతమను వెఱ్ఱిభ్రమకెందిఅచలపరిపూర్ణుండైతిమని భగవంతుని నామమైనను స్మరింపక నాస్తికులై, నరకంబున కరుగుటంజూచి భక్తవత్సలుండైన భగవంతుండు సద్గురురూపంబున బ్రసన్నుండై " కలౌస్మరణాన్ముక్తిః। నాస్తిసాధన మన్యథా॥ " అని నిజభక్తుల కుపదేశించియుండుటవలన ముముక్షువులకు నీతిమొదటిసాధనమనిన్ని భక్తి
డవ సాధనమనిన్ని జ్ఞానము మూడవ సాధనమనిన్ని నిశ్చయించి యీగ్రంథమందు మొదట నీతిమార్గము జీవరహస్య మనిన్ని, భక్తిమార్గము దేవరహస్యమనిన్ని జ్ఞానమార్గము గురురహస్యమనిన్ని మూడు ప్రకరణములుగా వివరింపబడుచున్నది. గనుక యీగ్రంథము పరమార్థబాలబోధ యని సార్థకనామము వహించి ముముక్షుజనకల్ప వృక్షంబై లోకంబున నుద్భవించుచున్నదని తాత్పర్యము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీగురుభ్యోనమః.

పరమార్థబాలబోధ

జీవరహస్యము.

శ్లో. దుర్లభో మానుషో దేహో
దేహినాం క్షణభంగురః
తత్రాపి దుర్లభం మన్యే
వైకుంఠప్రియ దర్శనః.

అనగా లోకంబున జీవులకు మానవజన్మ లభించుటయే మహాపుణ్యమనిన్ని, యిట్టిపుణ్య జన్మ లభించినందుకు జీవుడు దేవుని దర్శించుటయే జన్మసాఫల్యమనిన్ని మానవ జన్మమున కాయుష్కాలము శతవర్షములైనను క్షణమాత్రములో మృతిజెందునదనిన్ని, తనయాయుష్కాలములో క్షణకాలము మాత్రమే జీవునియధీనమై తక్కినకాలము దేవుని స్వాధీనములో

నుంచుననిన్ని, అష్టైశ్వర్యముల కంటెను ఆయు ర్భాగ్యమే మహాభాగ్యమనిన్ని, అట్టిమహాదైశ్వర్యమయిన తనజీవితకాలములో ప్రతిక్షణకాలమును దేవునికొరకు వినియోగించి దేవుని దర్శించవలసినదనిన్ని, యిట్లు దేవునిదర్శించుటకే యీమానవజన్మ మేర్పడినదనిన్ని, ఇట్లు దేవునిదర్శించని జన్మముద్విపాదపశుజన్మమనిన్ని మానవులకు తెలియబడుచున్న విషయమేఅయ్యున్నది. గనుక యిది సకలవేదరహస్యములలోను పరమరహస్యమని చెప్పబడుచున్నది.

మఱియు—

శ్లో. శ్రుతిస్మృతి మమైవాజ్ఞా
యస్తైనుల్లంఘ్యవర్తతే
ఆజ్ఞాచ్ఛేదీ మమద్రోహీ
నవధ్యో నాత్రిసంశయః.

అనగా లోకంబున వివేకశక్తిగల మానవకోటికి వేదశాస్త్రపురాణంబులు యీశ్వరశాసనంబులై యేర్పడి యున్నందున మానవులు యీశ్వరాజ్ఞల ననుసరించి భయభక్తి విశ్వాసములతో ప్రవర్తించవలసినదనిన్ని, యేజీవులు

యీశ్వరాజ్ఞ నతిక్రమించి వర్తింతురో వారిని యీశ్వర శాసనమే యమదండనమై శిక్షించు ననియు, గ్రహించి యమునియందు భయము న్నూ దేవునియందు భక్తిన్ని, కలిగి వర్తించునది సర్వధర్మములలోను పరమధర్మమనిన్ని మానవు లకు తెలియబడుచున్న విషయమెఅయ్యున్నది

లోకంబున మానవులకు యీశ్వర శాసన మిట్లు విధించి యుండగా, మానవులపరివర్తన మెట్లుండవలసినది ? తల్లిదండ్రుల యాజ్ఞను తప్పక పరివర్తించు సత్పుత్రులవలె సర్వజను లును సత్యంవద" ధర్మంచరా' యను జగత్ప్రభు శాసనము ననుసరించి ధర్మమార్గమున వర్తిం చుటకు బదులు యీశ్వరాజ్ఞ నతిక్రమించి అధ ర్మవర్తనులై జీవించుచున్నారుగదా ?

అదిగాక జగజ్జనకుడైన దేవుండు తనప్రి యపుత్రులైన మానవులకు సకలైశ్వర్య సంప దలను గల్పించి సకలసౌఖ్యములను పొందించు చుండగా వీరు సకలభోగములను పొందునపు డు దేవుని ప్రేమతో దలంచి భగవదర్పణముగా ననుభవించుటకు బదులు దైవాధీనంబులైన దే

శకాలవస్తువులను మీస్వార్జితవస్తువులుగాయెం చుకొని కొంచమైనను పరుల కుపకరింపక పరమ లోభులై బ్రతుకు చున్నారుగదా ?

అదిగాక జగత్కర్తయైన దేవుండు జగన్నాటక వినోదంబైన తన సృష్టివైచిత్రియమును మీకన్నులకు మహాద్భుతముగా జూపించి యిటువంటి చిత్రవిచిత్ర లీలావినోదంబును గల్పించిన సర్వజ్ఞుండెంతవాడో మనకన్నుల కగుపించకున్నాడని మీలోపలనేయుండి మీకుతోపించుచుండినను మీయంతరంగమునందున్న అంతరాత్ముని రవంతైనను విచారింపక దేవుడున్నాడో లేడో యని పరిహాసింపుచు కష్టముగలిగినప్పుడు మాత్రము దిక్కుమాలిన దేవుడు మమ్ములనిట్లు పుట్టించి చిక్కులు బెట్టుచున్నాడని నిర్భయముగా నిందించుచున్నారుగదా ?

అదిగాక జగద్రక్షకుండైన దేవుండు మీరు తల్లిగర్భమునందుండునపుడు మీకేయపాయమును రాకుండునట్లు కన్నతల్లివలె కాపాడుచు దినప్రళయము మొదలు తనుప్రళయమువరకు మీకు మృతి జెందకుండునట్లు మిమ్ములి రక్షిం

వుచు మీరు గర్భనరకము సహింపలేమని ప్రా
ర్థించిన మిమ్ములను గర్భగోళమునుండి బయలు
వెడలించినప్పుడుగదా మీజీవితంబులును మీ
శరీరత్వంబులును కనుపించుచున్నవి? అట్టివి
షయములో మీరు దేవునిమరచి మీరే స్వతం
త్రులై నేను మహాప్రభువును, నేను మహాసూరు
డను, నేనుమహాభోగిని, నేను శ్రీమంతుడను
నేను సార్వభౌముడను. అని స్వాతిశయంబున మ
దోన్మత్తులై యొకరినొకరు హింసింపుచు యొక
రి రాజ్యము నొకరపహరించి పరస్పరవిరోధులై
[illegible]మును భుజించి పాడుదేహమును పెంచు
కొనుచున్నారుగదా?

అదిగాక జగత్ప్రభువైన దేవుండుసర్వాంత
ర్యామియై మీహృదయములోనుండి మీరుచే
యుచున్న ప్రతిదుష్కార్యమును కనిపెట్టి యిది
ద్రోహము యిదిపాపము యిదిమోసము యిది
దూష్యము యిదినరకముయిదిక్రూరము యిది
హింస అని మీమనస్సాక్షియై మీకుతోపించు
చుండినను కొంచమయినను సంశయించక పాప
మెక్కడ పుణ్యమెక్కడ యనుదెక్కడ దేము

డొక్కుప నేమి లేదని మొగరగొట్టి జార చోరశి
ఖామణులై భూతదయపరోపకారపాపభయంబు
లు వర్జించి వర్ణాశ్రమ ధర్మంబులుత్యజించి వి
షయభోగంబులకు విర్రవీగుచున్నారు గదా?

అదిగాక జగద్గురుండైన దేవుండు రామకృ
ష్ణాది రూపంబుల నవతరించి జీవన్ముక్తిసాధనం
బగు బ్రహ్మవిద్యను స్థాపించి అందుసగుణోపా
సనా నిర్గుణోపాసనా విధులను భోధించి సత్యమ
ద్వైతం సహజమద్వైతం అని సత్యమతంబగు
అద్వైతంబును ప్రకటించి శృతియుక్తి స్వాను
భవములచే స్వరూపజ్ఞానము నుపదేశించి[illegible]
ప్రియులైన మీకు తనవివేకశక్తినిచ్చి మిమ్ము
లను పండితులు గావించియుండగా మీరు గురు
ద్రోహులై జగద్గురూపదిష్టమయిన బ్రహ్మవి
ద్యను నిరాకరించి మాయామతంబుల నవలం
బించి వర్ణసంకరకారకులై మద్యమాంస భక్ష
ణంబులును, పరస్త్రీ సంభోగంబులును, స్వేచ్ఛా
నుసారంబుగా చేయుచు వేదాంతులకుపాపపుణ్యం
బులంటవని ఆచండాలపర్యంతము అచలపరిపూ
ర్ణులమయితిమని కర్మభక్తి జ్ఞానానుష్టానంబులు

విసర్జించి వేదాంతమను దురంతముచే విధి ని
షేధములు లేక విహరించుచున్నారుగదా ?
ఇట్లు అధర్మవర్తనులై దురంతముగా వ
ర్తించు కలిజనులకు వేదాంత వేద్యుండయిన
పరమాత్ముండెట్లు ప్రసాదించును బ్రహ్మవి
ద్యాంతమైన పరిపూర్ణ మెట్లుసిద్ధించును యీ
ఘోరకలి వేదాంతమునకు యముడెట్లు స
హించును. పాపాత్ములను శిక్షించుటవలన య
ముడనియు, పుణ్యాత్ములను రక్షించుటవలన దే
వుడనియు, ప్రభువునేకదా పేర్కొనబడుచు
న్నది. పుత్రులు దుష్టులై శిక్షింప బడునపుడు
తలిదండ్రులను దూషించినను దండన మానదు
గదా ? మీరు యమదండన సహింపలేక దే
వుని మొరబెట్టినను మిమ్ములనెవ్వరును రక్షింప
లేరుగదా ? అప్పుడు మీమాయ వేదాంతుల
గతి యెట్లుండును మృత్యువునోట చిక్కినప్పుడు
గదా సత్యము గనుపించుచున్నది. ఇప్పుడైనను
మీరు వివేకము తెచ్చుకొని జగజ్జనకుండైన
దేవుండు పరమదయాళుండగుటవలన పుత్ర
వాత్సల్యతతో మనతప్పులను క్షమించి మన

యమదండన తప్పించుకొనుటకై మాకీ పరమధర్మము నుపదేశించుచున్నాడని గ్రహించి వర్ణసంకర వేదాంతము నింతటితో వర్జించి యీశ్వరశాసనంబులయిన వర్ణాశ్రమధర్మంబుల ననుసరించి సత్కర్మానుష్ఠానంబుల నవలంబించి న్యాయవర్తనులై జీవింపుచు యింతవరకు మీరు బుద్ధిపూర్వకముగా జేయుచున్న పాపకృత్యములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము మనోవాక్కాయములచే గావించుకొని యికముందెట్టి పాపమును జేయగూడదని పరమేశ్వర సాక్షిగా ప్రమాణమొనరించి భగవద్భక్తిమార్గము నవలంబించియీశ్వరారాధన సత్కర్మానుష్ఠానంబులచేజన్మసాఫల్యమును బెందుదురుగాక. ఇట్లు కలియుగంబున మానవులకు సత్యజ్ఞానధర్మంబులు ప్రబలించుగాక.

జీవరహస్యంసమాప్తము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీగురుభ్యోనమః.

పరమార్థబాలబోధ

దేవరహస్యము.

భక్తిమార్గము.

దేవరహస్యమనగా లోకంబున ధర్మప్రవర్తనములను నెలకొలుపును జగత్కర్తయయిన భగవంతుని స్వరూపస్వభావ మహిమావిశేషములను బోధించు భక్తిమార్గము.

ప్ర. భగవంతుఁడనగా నెటువంటివాఁడు ?
ఉ. ఈచరాచరప్రపంచమును సృజించినవాఁడే సర్వజ్ఞుఁడైన భగవంతుఁడు.

ప్ర. ఈప్రపంచము నెందుకు సృజించెను ?
ఉ. తనవిలాసము కొరకై సృజించెను.

ప్ర. జీవసృష్టి యెన్నివిధములు ? ఉ. నరమృగపశుపక్షిక్రిమికీటకజన్మము లారువిధములు.

ప్ర. ఈమానవజన్మ మెందుకేర్పడినది ?

ఉ. భగవంతుని దర్శించుటకై మానవజన్మమే ర్పడినది. ప్ర. మానవ జన్మమునకుఆయుష్కాలమెంత ? ఉ. కలికాలము మొదలునూరేండ్లు పరిమాణము.

ప్ర. ఈమానవజన్మములో జీవుడేమిసంపాదించవలసినది ? ఉ. ధర్మార్థకామమోక్షముల లో, పరమపురుషార్థమైన మోక్షమునే సంపాదించవలశినది.

ప్ర. మోక్షమనగా నెటువంటిది ? ఉ. జీవుడు దేవుడగుటయే మోక్షము.

ప్ర. జీవుడనగా యెటువంటివాడు ? దేవుడనగా యెటువంటివాడు ? ఉ. పుట్టిచచ్చువాడే జీవుడు. పుట్టనిచావనివాడే దేవుడు.

ప్ర. జీవుడెచ్చట నుండువాడు ? దేవుడెచ్చట నుండువాడు ? ఉ. సర్వజీవులును దేవునిలోనే వశించియున్నారు దేవుడునూ జీవులలోనే వసించి యున్నాడు.

ప్ర. అట్లయిన దేవుడు మనకెందుకగుపించుటలేదు ? ఉ. జీవులకు మాయయను తెరగప్పియుండుటచే దేవుడగుపించుటలేదు.

ప్రి. జీవుడు దేవునిమెట్లు దర్శింపగలడు ? ఉ. దేవుని యనుగ్రిహము కలిగినవానికి దేవుడ గుపించుచున్నాడు.

ప్రి. దేవుని యనుగ్రిహము జీవుని కెట్లుక లుగును ? ఉ. దేవుడు భక్తిచేతనే ప్రిసన్నుడ గుచున్నాడు.

ప్రి. దేవునిభక్తియెట్లుసలుపవలెను ?ఉ. దైవభక్తియనగా స్మరణచేతను, భజనచేతను, అర్చనచేతను, ప్రార్థనచేతను, జపముచేతను ధ్యానముచేతను, దేవునిప్రేమించి సేవించునదగనుక లోకంబున, నిజభక్తులైన స్త్రీపురుషులు, కలౌస్మరణాన్ ముక్తిః అను భగవద్వాక్యముఁనమ్మి నిరంతరము, హరిస్మరణ చేయుచు, స్వప్నమందు సహా శ్రీహరిని మరువకఆమరణాంతము, శక్తివంచనలేక, భక్తిసలిపిభగవదనుగ్రిహమును, పొందవలెనని తాత్పర్యము.

దేవస్మరణ.

పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష, శ్రీగోవింద గోవింద కేశవాయ స్వాహా నారాయణాయ స్వాహా మాధవాయస్వాహా గోవిందాయనమః

విష్ణవేనమః మధుసూదనాయనమః త్రివిక్రమా యనమః వామనాయనమః శ్రీధరాయనమః హృషీకేశాయనమః పద్మనాభాయనమః దామోదరాయనమః సంకర్షణాయనమః వాసుదేవాయనమః ప్రద్యుమ్నాయనమః అనిరుద్ధాయనమః పురుషోత్తమాయనమః అధోక్షజాయనమః నారశింహాయనమః అచ్యుతాయనమః జనార్దనాయనమః ఉపేంద్రాయనమః హరయేనమః శ్రీకృష్ణాయనమః.

శ్లో॥ గంగేచయమునేకృష్ణే గోదావరిసరస్వతీ నర్మదేశింధుకావేరీతుంగభద్రేనమోనమః ॥

శ్లో॥ అయోధ్యామధురామాయా కాశీకాంచీ అవంతికాపురీద్వారవతీచైవపుణ్యక్షేత్రాన్ స్మరామ్యహం ॥

శ్లో॥ కస్యపోఽత్రిర్భరద్వాజో విశ్వామిత్రోథ గౌతమః జమదగ్నిర్వసిష్టశ్చస్మరామి ఋషిపుంగవాన్ ॥

శ్లో॥ ప్రహ్లాద, నారద, పరాశర, పుండరీక ।
వ్యాసాంబరీష, శుక, శౌనకభీష్మదాల్భ్యాం
ఋక్మాంగదార్జున వసిష్టబలిర్విభీషణాదీన్ ॥

పుణ్యానిమాం పరమభాగవతాన్ స్మరామి॥

శ్లో॥ అహల్యాద్రౌపదీసీతా తారామండోదరీ తథా। పంచకన్యాస్మరేన్నిత్యం మహాపాతకనాశనం॥

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః శ్రీలక్ష్మీనారాయణాభ్యాంనమః ఉమామహేశ్వరాభ్యాంనమః వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాంనమః శచీపురందరాభ్యాంనమః అరుంధతీవసిష్ఠాభ్యాంనమః శ్రీసీతారామాభ్యాంనమః రాధాకృష్ణాపరబ్రహ్మణేనమః పితృభ్యోనమః మాతృభ్యోనమః గురుభ్యోనమః సర్వేభ్యోమహాజనేభ్యోనమః అనియిట్లు ప్రతిదినంబును ప్రాతఃకాలంబున పరిశుద్ధదేహుండై దేవతా స్మరణంబుజేసి శ్రీహరిస్మరణచేయుచుండవలెను.

హరిస్మరణ.

శ్లో॥ గోవిందేతిసదాస్నానం। గోవిందేతిసదాజపం। గోవిందేతిసదాధ్యానం। సదాగోవిందకీర్తనం॥

శ్లో॥ హరేర్నామ హరేరామ। రామరామ హరేహరే। హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ। కృష్ణకృ

ష్ణహరేహరే । ఇతిషోడ శకంనామ్నాం । కలి కల్మషనాశనం ॥

శ్లో॥ హరేకేశవగోవిందా । వాసుదేవజగ న్మయా । యితీరయంతియేనిత్యం । నహితాన్ బాధతేకలిః ॥

శ్లో॥ కృష్ణానంతముకుందమురారె । వామ నమాధవగోవిందా శ్రీధరకేశవరాఘవవిష్ణో । లక్ష్మినాయక నృశింహ్వా । హరిపురుషోత్తమ రాఘవరామా । సుందరవిగ్రహమేఘశ్యామ । గంగాతులసీ సాలగ్రామ । కేశవమాధవసీ తారామ ॥

శ్లో॥ రామహరే కృష్ణహరే । తవనామవ దామినదాన్యహరే । నామస్మరణా, దన్యోపా యం। నహిపాస్యామోభవతరణే ॥ సీతావల్లభ దాశరథే । దశరథనందనలోకగురో । భక్తంతే పరిపాలయమాం । రావణమర్దన, రామనమో । రామ ॥

శ్లో॥ నమామినారాయణ పాదపంకజం । వ దామినారాయణ నామనిర్మలం । భజామినారా యణ తత్వమవ్యయం । కరోమినారాయణ ।

పూజనం సదా ॥
శ్లో॥ హరినారాయణ । దురితనివారణ । పరమానంద సదాశివశంకర । భక్తజనప్రియ పంకజలోచన ॥ నారాయణత్వదాసోహం ॥
శ్లో॥ రామ రామ । రామ రామ రామ నామతారకం । రామకృష్ణ వాసుదేవ భక్తిముక్తిదాయకం । జానకీమనోహరం । సర్వలోకరక్షకం । శంకరాది గీయమాన । పుణ్యనామకీర్తనం ॥
శ్లో॥ రామబ్రహ్మసంపరసం రామనామసుధారసం రామపాదాంబుజరసం । పిబజిహ్వే నిరంతరం ॥
శ్లో॥ ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం । లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహం ॥
శ్లో॥ నమశ్శుద్ధాం తరంగాయ । తారకబ్రహ్మ మూర్తయే । సంసారబంధమోక్షాయ, రామాయా పన్నివారిణె ॥
శ్లో॥ హరిర్నామైవ । నామైవ నామైవ మమజీవనం । కలౌనాస్త్యేవనాస్త్యేవ॥నాస్త్యేవగతిరన్యథ

అనియిట్లుజెప్పుచు శ్రీహరియొక్క నామ స్మరణ కంటె కలియుగంబున మోక్షసాధనము లేదని నిరంతరము హరిస్మరణచేయుచు అనంతరము హరినామ సంకీర్తన చేయుచుండవలెను.

హరిభజనకీర్తనలు

కం॥ గోవిందనామకీర్తన । గావించి భయంబు దక్క । ఖట్వాంగధరిత్రీవిభుఁడు । మూరగొనియెను । కైవల్యము, తొల్లి । రెండు ఘడియల లోనన్ ॥

ముఖారిరాగం—ఆదితాళం.

గోవిందరాం రాం । గోపాలహరిహరి ॥ గోవింద జయజయ । గోపాలరాధాకృష్ణ ॥ గో॥

గోవిందయనిమది । భావించినిరతము సేవించెదనన్నవి । చేకొనవేహరి.॥ గో॥

నీపాదములేపె । న్నిధానమనుచును । నీపాలబడితిని । కాపాడవేహరి॥ గో॥

కూరచిత్తుడనని । దూరిచూపాకనా । నేరాము లెంచుటకు. నేనెంతవాడను ॥ గో॥

జాగాచోరూలచెంత జేరకనిరతము । ఆరూఢిగామిమ్ముకోరిభజించెద ॥ గో॥

పాతాముచేనిపం । సారాబ్ధిదాటుటను । భా
రా మైటో బిమిమ్ము । జేరాజల సెహారి॥గో॥

ఖరహారప్రియరాగం—ఆదితాళం.

రామరామా శ్రీరామా । శ్రితకామా ప
రంధామ ॥రామ॥ రామమంటి మహిమగంటి ।
శరణంటి, కావుమంటి॥రా॥ రామవద్దూ, తప్పవ
ద్దూ। ఏపాద్దూమరువవద్దూ॥రా॥ రామఆరు । రి
పులపోరు।తీర్చేవారు యిపుడున్నారు॥రా॥ రా
మపాలభక్తపాలా। నన్నుబ్రోవవేలా. లక్ష్మిలో
లా॥ ॥రా॥ రాజుచాలు జాలంచాలు నాతల
వ్రాలు, కాబోలు॥ రా॥ రామరాయ, త్యాగ
రాయ। సీమనసురాయ। కరుగదాయ ॥రా॥

బౌళిరాగం—ఏకతాళం.

శ్రీరామా శ్రీరామా। శ్రీమనోహరరామా
ముల్లోకాధారామా ముత్యాలాహారామా।శ్రీ
ఏదయా నీదయా । యింతైనరాదాయా॥శ్రీ॥
ఇప్పుడే లేదాటా । ఇకను బ్రోతూవాట ॥శ్రీ॥
రాజాధీ రాజితా । త్యాగారా జానుత ॥శ్రీ॥

మధ్యమావతిరాగం—ఏకతాళం.

రామనామము భజ । హేమానస ॥ రామ ॥

దాంగరీతి తిరుగంనేల । శ్రీరంగని పదములు కొగలించుకుని ॥ రా ॥ ఎక్కడైనహరి యొక్క డనుచు। మది చక్కదనముగని మ్రొక్కి సంతత ము ॥ రామ ॥ దేహమెత్తినం దేహపడక । వై దేహిభాగ్యమును । దేహిదేహియని ॥ రా ॥ రా గరోష భవరోగరహిత । నినువినా గతెవ్వరిక। త్యాగరాజనుత ॥ రా ॥

యమునాకళ్యాణిరాగం — ఆదితాళం.

రామకృష్ణగోవింద నారాయణా । కృష్ణరా మగోవింద నారాయణా ॥ రామకృష్ణాయని ప్రే మాతోబిలచినపుడు। మోహమైనజూపవేమి నారా యణా ॥రా॥ అంభోజవాహన-పుండరీకాక్ష నీ। యండజేరి యుంటినయ్య నారాయణా ॥రామ॥ వాసుదేవముకుంద-వనమాలిచక్రధారనారాక్షం హాచ్యుత నారాయణా ॥రామ॥ మందారగిరిధర సుందారకారశ్రీ నందకుమార శ్రీమన్నారాయ ణ ॥రా॥ పతితుడననిమిమ్ము - బ్రతిమాలుకొన్న । శీఘ్రపతినన్ను గావవేమి నారాయణా॥రామ॥రా మదాసునిబ్రోచె-ప్రేమాతోభద్రశైల ధాము డైన శ్రీమన్నారాయణా॥రామ॥

నాదనామక్రియరాగం— ఛాపుతాళము

గోవిందా సుందర మోహన దీనమందార గరుడవాహన! భవబంధాది దుష్కర్మదాహన భక్తవత్సల త్రైలోక్యపావన ॥గో॥ సతిసుతుంపైప్రేమరోసితి। బహుగతులనీపై భారమేసితి। మదినిన్నుచూడగగోరితి మీదయకెప్పుడెదురుజూచితి॥గో॥ చాలాదినములనుండివేడితి కాలహరణము చేసివిడనాడితి మేలొసినామాము బాడితి మొరణి ముందొక్కవిధమున వేడితి॥గో॥ దీనరక్షకుడానివిందును పతితుల మోక్షపనుగందును మానసమున నమ్మియుందును నా-మనవిచేకొనవేమందును ॥గో॥ అధికుడవనినమ్మినందుకు ఆశ్రియించితె శ్రమపెట్టెదెందుకు మదినిమ్ముగొలిచేది యెందుకు। మాకిదిపూర్వకృతమానటందుకు ॥గో॥ దాపైవచ్చె వార్ధిక్యము। యికపాపెవ్వరు సామీప్యము। ఎంతని వినిపింతుగోష్యము। మీ రెప్పుడుచూపెదరు సాయూజ్యము ॥గో॥ భద్రిగిరియందున లేవేమో ఊనికినిజమైతె మొరవినిరావేమో కరినిగాచిన హరివిగావేమో రామ-దాసుని మొరవినిరావేమో॥గోవింద॥

నాదనామక్రియరాగం—ఏకతాళం

శ్రీరామనామం-మరువాం మరువాం । సిద్ధాము యమునకు వెరువాం వెరువాం ॥శ్రీ॥ విష్ణుకథలు విన వుందాం వుందాం। వేరేకథలు చెవుల మందాం ముందాం॥ శ్రీ॥ గోవిందునే వేళ గొలుతాం గొలుతాం। దేవునిగుణములు దలుతాం-దలుతాం॥శ్రీ॥ మాధవనామం మరువాం మరువాం। మరియమబాధకు వెరువాం వెరువాం ॥శ్రీ॥ అవనీజపతి సేవ మానాం మానాం। మరియొకజోలం బోమానాం మానాం ॥శ్రీ॥ నారాయణుని మేము నమ్మేం నమ్మేం। నరులానుయిక మేము నమ్మాం నమ్మాం ॥ శ్రీ॥ రామదాసులుమాకు, సారాం సారాం । కామదాసులు మాకుదూరాం దూరాం॥శ్రీ॥ భద్రగిరీశునికందాం కందాం భద్రముగామనముందాం వుందాం॥

శంకరాభరణరాగం—ఆదితాళం-

ఉంటేనేమి-పోతేనేమి రామాయనని వాడుంటేనేమి పోతేనేమి। నోరునొవ్వగనోళ్ళ-సారె గోవిందాయని పేరుబల్కనియట్టి-కూళ్ళరనరాదు భువిలో ॥ఉం॥ నీమాయమునొందరానామా ఖడ్గ

ముబూరి । కామాదిశత్రులను ఖండించలేని
వా ॥దుం॥ మోహామలారహారి । పాదాధ్యా
నాము లేక నట్టి వాదాములాడుచుం దేవదహా పో
తులభూహిలో ॥దుం॥ పేరిమమీరగ శ్రీరామాచం
ద్రునిభజన నేమారుశాయలేని పామరమను
జులభూవిలో ॥దుం॥ దాసజనూలకెల్లదాసుడై నట్టి
సూర్య దానునేలిన శ్రీని వాసునెరుగని మూఢు
లుంటేనేమి పోతేనేమి.

(10) శ్యామరాగం — ఆదితాళం

హృషీకేశ నినుః మ్మరాజా బుషులెటుల సే
వించిరో సుషుమ్నాంతమున సులక్ష్యమిడి పర
సుఖానందమెటుగాంచిరో ॥హృ॥ అశేషభూతాం
తరాత్ముడౌ నిను వసూదేవుడెటుగాంచెనో । అ
లయశోదమ్మతన కిశోరమనినిను స్వశక్తినెటు
పోషించెనో ॥హృ॥ సురాసురల-దశరథ నృప
వరసుతూడనుచు నినుబొగడగా పరాత్పరుడవని
భజంతురెకాని నరుండౌటెనినుస్మరింతురా॥హృ॥
పరాత్పరుడవని ప్రీపినులై మునివరూలెటుల మే
ము గాంచిరో। విరాళిచేమది వరించి యాదు
సుందరూలెటుల-భోగించిరో ॥హృ॥ హాశ్యాయా

దిరావ్యాపయ సుందరాకార పరశీలనా। పరాకే
లయిందు రారశ్రీ-కృష్ణరాయపురిపాలనా ॥వ్యా॥
సరాళముగ శేషాచలదాసుని మొరాలించకృప
రాదుగా స రేనీవు మోసగాడవని మొహర్ రఘు
శ్రీ కేతునిక మీాదుగా ॥వ్యా॥

(11) ఆనందభైరవిరాగం —చాఫ్ తాళం.

రామరామ రామరాగదే। భద్రిశైల ధా
మనిన్నె నమ్మినాగదే॥ రా॥ భూమిజామనోభిరా
మ రామవిజయభీమకామ। శ్యామసద్గుణ ధా
మ తారక నామరాఘువ॥ రా॥ మోహముజూపకం
తకోపమా। లేక నేను మున్ను చేసుకున్న పాపమా।
సామజేంద్రివరదనా స్వామీా వెసివాని వేమారు
వేడితి। నా మొరాలించినన్ను। ప్రేమసీ-దేమన-
వేమిది-న్యాయము ॥రా॥ పిలిచినాను పలుక వేమ
యా। భక్తులందు అలుకశ్రాయమేరగాదయా।
అలవిగాని మోహపాశములను జుట్టి శతృలాంప్గ
రు। చెలగితాపత్రియడవనుచు భూవలయము
న నిలువదోలిరి॥ రా॥ జేరదీసి జారవిడతు
రా॥ సేవకులను గారవించి కరుణనేలరా। సారె
సారెకు భద్రిశైల నారశింహాయనుచునిన్ను కో

ి పిలచినానురావు నేరేమి భారము దూరమా కోదండ॥ రామ॥

బౌళిరాగం—ఏకతాళం.

రామా-రామరవికుల-సోమసుందర-కావు మేఘశ్యామ-లక్ష్మీనాయకా-మోక్షదాయకా ॥రామా॥ దిక్కునీవని మ్రొక్కివేడితి పక్కబాయకరార-వైకుంఠాపతీ జానకీపతి ॥రామా॥ నమ్మినందుకు సార్థకమునిను రమ్మపొమ్మని బిలువనానోరాడదూ మనసుపీడాదూ॥రామా॥ దారితెలియక ఘోరసంసారవారాధిలోన మునుగుచునుంటిరా। దరిజేర్పుమంటిరా ॥రామా॥ ధరణిచోళపురీశచిన్నయదాసహృదయములోన మెలగుచు నుండరా వరకోదండధరా॥ రామా॥

ధన్యాసిరాగం—ఆదితాళం.

పరాకుశేయుట పాటిగాదురా ॥ పరమపురుషవరదా॥ విరానబ్రోవక నిరాకరించుట బిరుదు నీకెతగురా। వరదా ॥ప॥ నాథులపాలిటి సౌభాగ్యంబనిచాలనమ్మినారా। వేదవేద్యనీవేదిక్కనిమది। నెంచితినగధీరా వరదా ॥ప॥ గజపతిబ్రోచినఘనుడవనుచు నీభజనసగోదినారా। అజమర

మునులకు. ఆధారుడవని ఆశ్రయించినా రా వ
రద ॥ప॥ వరకాంచీపుర వాసవరదుడను । వదలు
టయిదిమేరా। అరనిముసము నిన్నుడగాసియు
నే నాపదబడలేరా । వరదా ॥ప॥

మంగళహారతి

రామచంద్రాయ జనక రాజజా మనోహ
రాయ మామకాభీష్టదాయ మహితమంగళం॥
కౌనలేయాయ మందహాసదాసపోషణాయ వాస
వాదివినుత సద్వరదమంగళం॥ చారుకుంకుమో
పేతచందనానుచర్చితాయ హారకటక శోభితా
య భూరిమంగళం॥ లలితరత్నకుండలాయ తుల
సీవనమాలికాయ జలజసద్వశ దేహాయ చారు
మంగళం దేవకీపుత్రాయ । దేవదేవోత్తమా
య । భావజాగురువరాయ భవ్యమంగళం పుం
డరీకాక్షాయ పూర్ణచంద్రాననాయ । అండజా
వాహనాయ అతులమంగళం । విమలరూపాయ
వివిధవేదాంతవేద్యాయ। సుముఖచిత్తకామితా
య. సుభగమంగళం। రామదాసమృదుల హృద
య తామరసనివాసాయ। స్వామిభద్రగిరి వరా
య। సర్వమంగళం॥

పూజావిధానము

శ్లో॥ పూజాకోటిసమంస్తోత్రం। స్తోత్రకోటిసమో జపః। జపకోటి సమంధ్యానం। ధ్యానకోటిసమోలయః ॥ అనునట్లు దేవతార్చనకొరకు పూజా స్తోత్రము జపము ధ్యానము లయము అను పంచవిధులేర్పడి యుండుటవలన లోకంబున నిజభక్తుడు మోక్షదాయకులైన శివ, కేశవులలో తనకిష్టమైన మూర్తిఁనీనమ్మి యీపంచవిధులచే తను నిరంతరము తనయిష్టదైవమును విగ్రహరూపంబునభావించి ఆమూర్తిని షోడశోపచారంబులచే పూజించునది బాహ్యపూజనిన్ని యామూర్తిని హృదయంబున పూజించునది మానసపూజనిన్ని చెప్పబడుచున్నది గావున నిజభక్తులునిరంతరము ప్రాతఃకాలంబున కృతస్నానులై చిత్తశుద్ధికలిగి తనయిష్టదైవమును తనయెదుట విగ్రహరూపంబున స్థాపించి కేశవాదినామంబులను స్మరించి తనగోత్రనామములను వచించి మమజన్మకర్మసర్వపాప నివృత్త్యర్థం । శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం మమయిష్టదేవతా శ్రీరామచంద్రపూజాంకరిష్యే

హనుమత్సీతాలక్ష్మణభరత శత్రుఘ్న పరివారస మేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః ధ్యాయామి, ఆవాహయామి, స్వర్ణసింహాసనంస మర్పయామి, పాదయోః పాద్యం హస్తయోః అర్ఘ్యం, ముఖేఆచమనీయంపంచామృతస్నా నం, శుద్ధోదకస్నానం స్వర్ణపీతాంబరం, యజ్ఞోపవీతం దివ్యశ్రీచందనం, దివ్యాక్షతాన్ సుగంధపుష్పాణి పూజయామి। అథాంగపూజా॥ కేశవాయనమః ఓం పాదౌపూజయామి, నారాయణాయనమః ఓం గుల్ఫౌమాధవాయనమః ఓం జానూ, గోవిందాయనమః ఓం ఊరూ, విష్ణవేనమః ఓం కటిం, మధుసూదనాయనమఃఓం నాభిం, త్రివిక్రమాయనమః ఓం ఉదరం, వామనాయనమః ఓం హృదయం శ్రీధరాయనమఃఓం వక్షంహృషీకేశాయనమః ఓం స్తనౌ, పద్మనాభాయనమః ఓం భుజౌ, దామోదరాయనమః ఓంహస్తౌ, సంకర్షణాయనమః ఓం హస్తాంగులీం, వాసుదేవాయనమః ఓం కంఠం, ప్రద్యుమ్నాయనమః ఓం చుబుకం, అనిరుద్ధాయనమః ఓం నాశికాం, పురుషోత్తమాయనమః ఓం

దంతాన్ అథోక్షజాయనమః ఓం ఓష్ఠౌ, నారశింహాయనమః ఓం శ్రోత్రౌ, అచ్యుతాయనమః ఓం నేత్రౌ జనార్ధనాయనమః ఓం లలాటం ఉపేంద్రాయనమః ఓం తిలకం, హరయేనమః ఓం శిరః శ్రీకృష్ణాయనమః ఓంసర్వాం గాని పూజయామి, ధూపమాఘ్రాపయామి, దీపందర్శయామి ఆచమనీయం సమర్పయామి, షడ్రసోపేతమహానైవేద్యం సమర్పయామి, హస్తౌప్రక్షాళయామి, పాదౌప్రక్షాళయామి శుద్ధాచమనీయం, సమర్పయామి, కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి, సువర్ణమంత్రపుష్పం సమర్పయామి, ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి, ఉద్వాసనంసమర్పయామి, శ్లో॥ యానికానిచపాపాని। జన్మాంతరకృతానిచ। తాని తాని ప్రణశ్యంతి। ప్రదక్షిణ పదేపదే। పాపోహం పాపకర్మాహం। పాపాత్మాపాపసంభవః। త్రాహిమాం కృపయాదేవ। శరణాగతవత్సల॥ అన్యథాశరణంనాస్తి, త్వమేవశరణం మమ। తస్మాత్కారుణ్యభావేనరక్షరక్షజనార్దన॥ అనియిట్లు ప్రతిదినంబును, తనయిష్టదేవ

మును సభక్తిపూర్వకంబున బఠించి, అనంత రంబున దైవప్రార్థనంబు చేయవలయును.

దైవప్రార్థన.

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రాశ్రిత పారిజాత। సమస్తకల్యాణగుణాభిరామ। సీతాముఖాంభోరుహ చంచరీకా। నిరంతరం మంగళ మాతనోతు ॥

శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకా, ఆదిమధ్యాంతరహిత, ఆపద్బాంధవ, అనాథరక్షక, అక్రూరవరదా, అంబరీషవరదా, గజేంద్రవరద, ప్రహ్లాదవరదా, దీనరక్షకదీనపోషక, భక్తవత్సల, భవరోగవైద్య, వేదాంతవేద్య పురాణపురుషోత్తమ, దేవతాసార్వభౌమ, కరుణాసముద్ర, దీనమందార, ప్రణతార్తిభంజన, పాదోధిశయన, సత్యలోకశరణ్యా, సచ్చిదానందరూప, సర్వభూతాంతరాత్మ, ముక్తిప్రదాయక, భక్తజనకల్పద్రుమ, పాహిమాం పాహిమాం రక్షమాం రక్షమాం, అనియివ్విధంబున పరమేశ్వరుని నిరంతరంబును ప్రార్థింపుచు పరమేశ్వర సన్నిధానంబు గల్పించుకొని, మానసంబున యిష్టదేవతాభివందనంబులొనర్చి

అనంతరంబున నామమంత్రంబును జపింపవలయు.

జపవిధానము.

శ్లో॥ దైవాధీనం జగత్సర్వం । మంత్రాధీనంతు దైవతం। తన్మంత్రం బ్రాహ్మణాధీనం। బ్రాహ్మణోమమదేవతా ॥ అనగా సర్వప్రపంచము భగవంతుని యధీనమైయుండుననిన్నీ, ఆభగవంతుండు తన్మంత్రమున కధీనమైయుండుననిన్నీ ఆమంత్రము బ్రాహ్మణోత్తముల కధీనమైయుండుననిన్నీ అట్టిబ్రాహ్మణోత్తముడు జగద్గురువనిన్నీ శ్లో॥ జయతుజయతుమంత్రంజన్మసాఫల్యమంత్రం । జననమరణభేదక్లేశ విచ్ఛేదమంత్రం । సకలనిగమమంత్రం సర్వశాస్త్రైకమంత్రం । రఘుపతినిజమంత్రం। రామరామేతిమంత్రం ॥ అనగా భగవంతుని యనంతనామములలో శ్రీరామ నామమంత్రము, జీవులను, జన్మసాఫల్యము జెందించునదిన్నీ జననమరణసముద్రమును దాటించునదిన్నీ అగుటవలన యిది తారకమంత్రమనబడుచున్నది. గావున నీతారకమంత్రమును మంత్రసిద్ధులైన సద్బ్రాహ్మణులవలన గ్రహించి నిరంతరము నిశ్చలభక్తి

తోజపించి మంత్రఫలమును భగవదర్పణముచే
యుచు అనంతరము హరిధ్యానము చేయవలెను.

హరిధ్యానము

శ్లో॥ శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనా
భంసురేశం। విశ్వాకారం గగనసదృశం మే
ఘవర్ణం శుభాంగం। లక్ష్మీకాంతం కమలనయ
నం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం వందే విష్ణుంభవ
భయహరం సర్వలోకైకనాథం.

శ్లో॥ సశంఖచక్రం, సకిరీటకుండలం, సపీత
వస్త్రం॥ సరసీరుహేక్షణం। సహారవక్షస్థల
కౌస్తుభ శ్రియం, నమామివిష్ణుం సిరసాచతు
ర్భుజం॥ అనగా జగద్రక్షకుండైన భగవంతు
డు, శ్రీమహావిష్ణువగుటవలన, ముముక్షుండ
యిన జీవుండు, శ్రీమహావిష్ణువును, తనయిష్ట
దైవముగనమ్మి, ఆదివ్యమంగళ విగ్రహంబగు
చిత్రపటమును, తనయెదుటనుంచుకొని స్వామి
సాన్నిధ్యంబున, భయభక్తివిశ్వాసంబులతో,
కూర్చుండి శ్రీహరిదివ్యమంగళ స్వరూపంబును
నేత్రోత్సవంబుగా, దర్శించిపాదాదిశిరః పర్యం
తము సర్వావయవంబులును మకరకుండల కిరీ

టాది సర్వాభరణంబులును శంఖుచక్రగదా ద్యాయుధంబులును, ప్రత్యేకంబుగా, దర్శించు, పాదంబులనుండి, శిరంబువరకు ఒక్కొక్క అవయవంబునందు, తనమనంబును, నిలిపి ఆ యాచిహ్నంబులను, జూచి సంతసించుచు, అచ్చటనుండి మరియొక అవయవంబునందు నిలిచి ఆచిహ్నంబులను జూచుచు యిట్లుస్వామి సర్వాంగములను దర్శించుచు, ప్రతిదినంబు సేవించుచుండిన కొంతకాలంబునకు. తనమనంబు భగవధ్యాన పరవశత్వమ్మున తన్మయంబు, జెందుచుండును. అటుపిమ్మట ఆదివ్యమంగళమూర్తిని, తనహృదయపీఠంబున నిలుపుకొని సర్వాంగంబులును మానసంబున ధ్యానింపనారంభింపవలయును అట్లుధ్యానించుటకు తనయెదుట చిత్రపటమునందున్న మూర్తిని ముందునేత్రములలో దర్శించి పిమ్మట ఆమూర్తిని హృదయంబున దర్శింపనభ్యసించి, నిశ్చలభక్తియోగంబు సిద్ధించువరకు నిరంతరధ్యాననిష్ఠ సలుపవలయు. ఇట్లుధ్యానపూజన వందనాదులచే భగవంతుని నారాధించిన భక్తవత్సలుండైన భగవంతుండు

తనభక్తిః సంతసించి. సీ॥ శ్రీకరరత్నసింజిత నూపురస్ఫుర పాదపద్మంబులు బరగువాని। కాంచీకలాపసం కలితకటిస్థలి కాంచనచేలంబు గలుగువాని। గ్రైవేయకంబులు కమనీయహారంబుల్ కంకణాంగదములుగలుగువాని । మకరకుండలరత్న మహనీయమకుట సన్మందహాసవిలాస మహిమవాని । భరతలక్ష్మణశత్రుఘ్న పవనసుతులు। గొలువజానకితోఁగూడి కొమరుమిగుల నట్టిశ్రీరామమూర్తినే నాత్మలోన । మిగుల కలగంటినంతట మేలుకొంటి ॥ అని యిట్లువిధంబున, భక్తవత్సలుండైన భగవంతుండుసీతాసమేతుండై, తనపరివారంబుతో అంతరంగంబున ప్రసన్నుండై సాక్షాత్కరించిన జీవుండు తన యిష్టదైవంబును దర్శించి పరమానందంబు నొందినంత భగవంతుండంతర్ధానంబైన కలగని మేలుకొన్నట్లు భక్తుండుబహిర్ముఖుండై తనయిష్ట దైవమును తలంచుకొని యానందించుటయే ధ్యానయోగమని తాత్పర్యము.

దేవరహస్యము,

సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

గురు రహస్యము.

జ్ఞానమార్గము.

శ్లో॥ వందే గురూణాం చరణారవిందే । సందర్శిత స్వాత్మసుఖావబోధే । జనస్యయే జాంగలికాయమానే । సంసారహాలాహలమోహశాంత్యై ॥ అనగా జగత్కర్తయైన భగవంతుడే సద్గురురూపంబున పరిసన్నుండై నిజభక్తుండయిన జీవునకు ఆత్మబోధవలన స్వస్వరూపమును జూపించి, సంసార దవానలమును హరించుటవలన పరమగురుని పాదారవిందములకు నమస్కరించి పరమాత్మతత్వము ప్రకటింపబడుచున్నదని తాత్పర్యము.

స్వస్వరూప స్వయంబోధిని.

శ్లో॥ స్వయంవ్యక్తం స్వయంవ్యాప్తం । స్వయంజ్యోతి స్వయంప్రభా । స్వయంవేద్యం స్వయంబోధ్యం । స్వయంబ్రహ్మ స్వయంగురుం । అనగా దేహధారియైన జీవునకు ఆత్మనిజరూప

మున్నా, మనస్సుమాయారూపమున్నా అగుటవలన దేహము తానని తోచబడును గాని ఆత్మతానని తోచబడదు. ఆత్మనగా స్వయంభువై తనంతట తానే ప్రకాశింపుచు సర్వము తానే గ్రహింపుచు సర్వజగత్తును తానే వ్యాపించి సర్వజీవులలోను సర్వసాక్షియై వెలయుచున్న పరంజ్యోతి స్వరూపమన్నిన్నీ, ఆ పరంజ్యోతియే పరబ్రహ్మమన్నిన్నీ ఆ పరబ్రహ్మమే పరమగురువన్నిన్నీ, శ్రుతియుక్త్యనుభవములవలన నాకుస్పష్టమైనందున నాస్వానుభవమును లోకంబున జీవులకు స్వానుభవమగునట్లు సద్గురుండుపదేశించుచున్నాడని తాత్పర్యము.

క॥ ఒక్కటియుక్తిలోనున్నది తెల్పంగు। నట్టిచదువుపోరువట్టిగాదె। నేనునేనటంచు నరసినతెలియదా తానుగాకవేరు తానుగలడె॥ అనునట్లు సర్వజీవులలోను నేనునేనని పలుకుచున్నవస్తువేదియో యావస్తువును తనదేహములో తానే విచారించి, తననిజరూపమును తానుగ్రహించునదే తనకు మోక్షము.

గనుక తాననగా యేది? మొదటదేహమే

తానని తోచుచున్నది. దేహమెట్లు వచ్చిపోవు చున్నది? ఒక దేహమునుండి చేతనమైవచ్చి జడమై పోవుచున్నది. కనుక చేతనవస్తువు తానుగాని జడవస్తువు తానుగాదు. చేతనమనగా నేమి? జడమనగా నేమి? జ్ఞానముకలది చేతనము. జ్ఞానములేనిది జడము. ఈరెంటిలో తానేది? ఈరెండును కలిసియున్నప్పుడే నేననుచున్నది, గాని కలియనప్పుడు తాను లేదు అయితే చేతనమైన తనకున్ను జడమైన దేహమునకున్ను సంబంధమెట్లు కలిగినది? చిజ్జడవస్తువుల రెంటికి మాయావలన సంబంధముకలుగుచున్నది చేతనమనగానేమి? చేతనమే జీవుడనబడుచున్నది. జీవుడనగానేది? శ్వాసరూపమై చలించునదే జీవుడు. యీశ్వాస దేనివలన చలించుచున్నది? దేహమందు ఆకర్షణశక్తి యుండుటవలన ప్రాణవాయువు చలించుచున్నది ఈదేహమునువిడచి ఈప్రాణమెట్లుపోవుచున్నది? ఆకర్షణశక్తి అంతరించిన శ్వాసనిలిచి పోవుచున్నది ఆకర్షణశక్తియనగా నెటువంటిది? సూదిగూరపు యంత్రమువలె దేహమందుండి ప్రాణమును చలింప

చేయునది గాని యెచ్చటనుండివచ్చినదో, యే రూపమైనదో, యీమాయ యెవరికిని తెలియదు అయితే తానైనవస్తువు ఆకర్షణశక్తియే నా ? ఆకర్షణశక్తియును దానివలనచలించెడు ప్రాణవాయువును దేహామువలెనె జడవస్తువులుగాని తానైనవస్తువుకాదు అట్లయిన తానైనవస్తువు మరియేది ? యిది దేహము యిది హంస యిది శక్తి అని తెలియుచున్నవస్తువే తాను. న శ్వాసము తెలుసుకొనుచున్న వస్తువేది ? తెలివిరూపమై తెలుసుకొనుచున్న జ్ఞానవస్తువె తాను. అట్లయిన యీ తెలివికిని శ్వాసకున్ను సంబంధమేమి ? తెలివియున్నపుడును లేనపుడును హంస తనంతటతానే చెలించుచున్నది. అటువలెనె తెలివియును తనంతటతానే జాగ్రతలోవచ్చి సుషుప్తిలో పోవుచున్నది గనుక తెలివికిని హంసకును పరస్పరసంబంధములేనట్లున్నది. అయితె ఈరెంటిలో ఆధారమైనదేది ? దేహమును విడిచి ఏదిముందుపోవుచున్నది ? దీపమారిపోయినపిమ్మట ఆయగ్నిమరికొంతసేపుండి అంతరించినట్లు దేహామునువిడిచి తానైనతెలివియుం

చూపోయినపిమ్మట జడమైనహంస మఱికొంతసే
పు చెంలిపుచుండి ఆకర్షణశక్తి హరించినపుడు
హంసచలన మాగిపోవుచున్నది. గనుక తెలివిపో
యినపుడు శ్వాసయుండిన సుసుషుప్తివలెనే శూ
న్యమగుటవలననదిమరణావస్థయనబడుచున్నది.
సర్వమును తానెరుగుచున్న యీతెలివి తన్ను
తానెందుకెరుగదు? తానైనయీతెలివి దేహేం
ద్రియాదులలోగలసి దేహస్వరూపమై పిపీలికాది
బ్రహ్మపర్యంతమును గల సర్వశరీరములలో
నుండి మాయాప్రపంచ మహేంద్రజాలములో
జిక్కుబడుటవలన, తన్ను తానెరుగక తల్లడించు
చున్నది. అయితే జాగ్రతయందున్న తెలివి సు
షుప్తిలో ఎచ్చటికిపోవుచున్నది? ఏమైయుంటు
న్నది? తానైనయీతెలివి ఈదేహములోకి ఎప్పు
డువచ్చినదో ఎట్లువచ్చినదో ఎందుకువచ్చిన
దో ఈజాగ్రతలో నుండిసుషుప్తిలోనికి తానె
ట్లుపోవుచున్నదో ఎందుకు పోవుచున్నదో యే
మైయుంటున్నదో? తనమొదలు తనకే తెలియ
కున్నది. తనమొదలు తానెరుగుటయే తన్ను
తానెరుగుట. తన్ను తానెరుగుటయెట్లు?

... ...త్రివత్స్యామి యను శ్లోకార్థం ... బ్రహ్మసత్యం జగన్మిథ్యా జీవో బ్రహ్మైవ కేవలం॥ అనునట్లు జీవుడైన తాను బ్రహ్మమనిన్ని తనకు దృశ్యమైన జగత్తు మిథ్యయనిన్ని వేదాంతశాస్త్రములవలన తనకు తెలియబడుచున్నది. గాని తానైన బ్రహ్మవస్తువెంత చిత్రమైనదో యెంతపరిమాణముగలదో తనస్వరూప స్వభావములు తనకే గోచరించుటలేదు తనస్వరూపమును తానుచూచినప్పుడుగాని తనజీవభ్రాంతి నశింపనేరదు, అట్లు తనస్వరూపమును దర్శించుటకు జాగ్రత్తలో దేహమడ్డమైయున్నది. సుషుప్తిలో తానే లేకపోవుచున్నది అందువలన తనస్వరూపము తనకె అదృశ్యమైయున్నది. జాగ్రత్తయందు తెలివి దేహములో కలిసియుండడముని సుషుప్తియందు దేహముండి తెలివి లేకపోవడమున్ను యీ రెండుమార్గాలు సర్వత్రా కలుగుచున్నవి గాని తెలివుండి దేహము లేని మార్గముకలుగుటలేదు అట్టిమార్గమునే తుర్యావస్థని చెప్పబడుచున్నది. అట్టితుర్యావస్థను పొందుటకు అంతర్లక్ష్యమని హంస సూత్రి

మని రెండుసాధనము లేర్పడియున్నవి.

అంతర్లక్ష్యమనగా తనమనస్సును ఊర్ధ్వకుండలీస్థానంబునకు నిలిపి ఉపజించు వ్యాపదర్శనముఁ జూచు, ని రంతరాభ్యాసముచే నిశ్చలసమాధియందు నిలువనేర్చినతన మనంబాత్మయందు లయించి సచ్చిదానందబ్రహ్మమైన తనస్వరూపము సర్వసాక్షియై సాక్షాత్కరించుచున్నది.

హంససూత్రమనగా, ఉశ్వాసనిశ్వాసరూపంబయిన జీవహంసలో తనమనంబును గలిపి, రేచకపూరకంబులను మహపక యొనరగలిగి, హంసగమనంబుచేయ నేర్చిన, కొంతకాలంబునకు మనోమారుతంబులు రెండునుంగలసి ఆత్మయందైక్యము జెందుచుండును. అప్పటినస్వాత్రియాతీతంబైన సర్వసాక్షిత్వంబు సిద్ధించి అంతరోక్ష బ్రహ్మసాక్షాత్కారంబగుచుండును.

ఇట్లు స్వాంతరచిత్సమాధియందు తానైన యీతెలివిసర్వసాక్షిత్వంబు జెంది సచ్చిదానందరూపంబై తన్ను తానేదర్శించితనలో తానే సంతసించి, అచ్చటనుండి తుర్యాతీతంబై సాక్షిరహితంబుజెంది మరల యథాప్రకారంబున దే

స్వాస్వరూపంబై జాగరణంబునకు వచ్చుచున్నది. అందువలన జీవుడు బ్రహ్మమైనట్లున్నూ జగత్తు మిథ్యై నట్లున్నూ తనకు ప్రత్యక్షానుభవమైనందున దేహముతాననే జీవభ్రాంతి తత్క్షణమే నివర్తించుచున్నది. లోకంబున బ్రహ్మవేత్తలకు [illegible]కార్యానుభవమె దుర్ఘట మగుచుండును. యీతుర్యానుభవముకలిగినజీవుడుగాని వార్తిక బోధకర్తుడుకాడు యిట్లు సాధనసంపన్నుండైన పూర్ణాధికారి యిటుపిమ్మట తనస్వస్వరూపానుభవమునుపిమ్మ[illegible]చినసహజామనస్క రాజయోగానుభవంబైన నిర్వికల్పసమాధిని పొందవలయును.

సహజామనస్క నిర్వికల్పసమాధి యనగా తత్వమసి యనుమహావాక్య ప్రమాణంబున తత్పదార్థమైనబ్రహ్మమునకున్ను త్వంపదార్థమైన జీవునకున్నూ సహజమైయున్న యేకత్వమును గురుమూలముగా గుర్తెరిగి తానెపుడును చలింపనిబ్రహ్మమై ప్రకాశించుటయేగనుక తానింతవరకు అనుభవించినభక్తి జ్ఞానక్రియలను విచారింపగా తానైన యీతెలివి. మొదటిభక్తి యోగ మందు దేవుడు తానై తన్నుతానే

పూజించుకొని జీవుడు తానై తనకంటె దేవుడు వేరని దేవునిజూచి ఆనందించుచున్నది.
పిమ్మట తుర్యసమాధి యందు తానైన యీ తెలివి బ్రహ్మముతానై జీవుడుతానై తాను బ్రహ్మములోకలిసి బ్రహ్మము తానై తినని సంతోషించి మరల సమాధినివిడచి మునుపటి తెలివేవచ్చుచున్నది- గనుక తానైన యీ తెలివి బ్రహ్మములోగలసి, బ్రహ్మము కాలేదు. నిశ్చయముగా తాను బ్రహ్మమగుటకు బ్రహ్మలక్షణములు తనయందు లేవనిన్ని స్పష్టమగుచున్నది బ్రహ్మమనగా సంకల్పవికల్పములున్నూ మెరుకమరుపులున్నూ రాకపోకలున్నూ జననమరణములున్నూ సుఖదుఃఖములున్నూ లేనిదన్ని ఏ వొకవస్తువును తనలో కలుపుకొననిదిన్ని తానొకవస్తువులో కలియనిదిన్ని, అయినందున తానైన యీ తెలివికిన్ని బ్రహ్మమునకున్నూ ఐక్యమెకనుపించుటలేదు. ఈ తెలివినిమాయయనినిషేధించిన బ్రహ్మత్వమును పొందువస్తువే లేదు. ఈ తెలివి బ్రహ్మముగానట్లు యిదివరకె పూర్వపక్షమైనది. ఇట్లు సర్వము తానై

తానేమియునుగాకయున్న, యీ తెలివిని అద్వై తులుబ్రహ్మమని గ్రహించిన, బ్రహ్మము తానగుటలేదా. ఈ తెలివిని అచలవేదాంతులు మాయయని, నిషేధించిన తానుమాయమైపోవుట లేదు గనుక ఈ తెలివికంటె మాయాబ్రహ్మము లు వేరుగాలేనట్లు తోచబడుచున్నది. స్వానుభవమును విచారింపగా సంకల్పమె మాయ యనిన్ని సాక్షియె బ్రహ్మమనిన్ని. యీ తెలివి చేతనే తెలియబడుచున్నదిగాని యీ తెలివిలేనపుడు ఇది సంల్పమని ఇదిసాక్షియని తెలియ బడుటలేదు. అందువలన బ్రహ్మానుభవమానగా శ్రు॥ నారాయణ పరంజ్యోతి। రాత్మానారాయ ణః పరహ॥ అనునట్లు పరంజ్యోతి స్వరూపము యీ తెలివి కధిష్టానమై, తెలివి యున్నపుడును లేనపుడును తాను స్వయంవ్యక్తమైయున్నదో అనిష్ప్రతియోగికబ్రహ్మము తానైనట్లు, తన కు పైవాయనుగ్రహమువల తెలియవలసినదే గాని, యీబ్రహ్మరహస్యము బ్రహ్మదులకైన ను భేదింప సక్యముగాదని తాత్పర్యము.

గురురహస్యము సంపూర్ణము.

10201